

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/00019-0/2020	
T. Alkotmánybíróság a Győri Járásbíróság útján	
Érkezett: 2020 JAN 07.	
Példány: 1	Kezelőiroda: <i>[Handwritten Signature]</i>
Melléklet: 11	Érk: 2019 DEC 23.
Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi	
Példány: db szám: P. 20. 282 / 216.	

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt eljáró Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria mint felülvizsgálati bíróság 2019. szeptember 18. napján kelt Pfv.V.22.643/2017/8. számú ítéletének Abtv. 27. § szerinti alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

Az írt elektronikus
formán keresztül készült

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) [REDACTED]
[REDACTED] ellen – fizetési meghagyás elleni alperesi ellentmondás következtében a Győri Járásbíróságon perré alakult eljárásában – benyújtott keresetlevelében kérte kötelezni az eljáró bíróságot a kérelmező felperes és az alperes között 2014. január 10. napján megkötött, ingatlan közvetítésére irányuló megbízási szerződés alapján 5.000.000,- Ft megbízási díj megfizetésére. A peres eljárásban első fokon eljáró Győri Járásbíróság a P.20.282/2016/17. számú ítéletével a kérelmező felperes keresetének megfelelően alperest 5.000.000,- Ft megfizetésére kötelezte, amely döntést a másodfokon eljáró Győri Törvényszék a Pf.20.015/2017/3. számú ítéletével helyben hagyott.

A jogerős törvényszéki másodfokú ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amely alapján a Kúria a jelen alkotmányjogi panasszal támadott, 2019. szeptember 18. napján kelt Pfv.V.22.643/2017/8. számú ítéletével a Győri Törvényszék mint másodfokú bíróság jogerős ítéletét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította, továbbá a kérelmező felperest első- másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére kötelezte.

A hivatkozott kúriai döntés jogi indokai tekintetében [25] bekezdésében az alábbiakat rögzítette:

„A megbízási szerződés 8. pontjában kikötöttek értelmében a felperes akkor tarthatott igényt díjazásra, ha a maga szerződéses kötelezettségét már maradéktalanul teljesítette, és létrejön az adásvételi szerződés az általa közvetített személy, valamint az alperes között, vagy a közvetített személy a limitárat elérő vagy meghaladó vételáron vételi ajánlatot tesz, az alperes azonban eláll a szerződéskötési szándékától. A megbízási szerződésszerű teljesítését a felperes nem bizonyította. Az adatlap tartalmából következően kifejezett utasítást várt a megbízótól az ingatlan átadásának határidejére vonatkozóan: az utasítás tartalmát illetően a perben nem tett

tényállítást, az alperes e körben tett tényállítását vitatta. Az elsőfokú bíróság téves tájékoztatást adott, amikor a bizonyítási kötelezettséget az alperesre terhelte. A felperesnek viszont nem volt olyan tényállítása, amelyre nézve bizonyítást lehetett volna elrendelni, így a téves tájékoztatás az oldalán érdeksérelmet nem eredményezett. (...)."

- b) Kérelmező a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, Kúria által lefolytatott Pfv.V.22.643/2017. számú eljárásával az ügyben rendkívüli - felülvizsgálati - jogorvoslati eljárást folytatott le, amelyben a Pfv.V.22.643/2017/8. számú ítéletével érdemi döntést hozott. Jelen ügyben kérelmező felperesnek a Kúria felülvizsgálata során meghozott döntése ellen nincs biztosítva sem rendes, sem további felülvizsgálati eljárás kezdeményezésére irányuló jogorvoslat. Kérelmező felperes nem kezdeményezett az ügy kapcsán perújítást.
- c) A korábban már többször is hivatkozott Kúria, Pfv.V.22.643/2017/8. számú ítéletet kérelmező felperes jogi képviselője 2019. október 31. napján vette át, az Abtv. 30. § (2) bekezdése szerinti 60 napos panasz-benyújtási határidő 2019. november 01. napján kezdődött meg.
- d) Kérelmező felperes felperesi státusza alapján jelöli meg érintettségét a megtámadott kúriai döntés kapcsán.
- e) Álláspontom szerint a hivatkozott kúriai ítélet és annak indokolásában foglaltak álláspontom szerint megsértik az Alaptörvény R. cikk (2) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében meghatározott, a kérelmező szervezetet megillető alapjogait, figyelemmel arra, hogy az ítélet meghozatalakor nem vette figyelembe a tisztességes bírósági tárgyalás követelményét, nem tette lehetővé a hivatkozott ítélet indokolásában egyébként a Kúria által megállapított eljárási hiányosság reparálását, jelesül az elsőfokú bíróság téves tájékoztatásának szintén az eljáró elsőfokú bíróság új eljárásban történő pótlását.
- f) A hivatkozott kúriai ítélet indokolásának tartalmával kapcsolatban az indítványozó felperes álláspontja, hogy az alperes a vételi ajánlat létrejöttét követően értékesítési szándékától kategorikusan és véglegesen elállt. Alperes a rendelkezésre álló iratok és tanúvallomások alapján azt feltételezte, hogy mivel az adásvétel nem jött létre, a megbízási díjat sem kell megfizetnie. Míután tájékoztatást kapott arról, hogy a peres felek között korábban létrejött megbízási szerződés 8. pontja értelmében a vételi ajánlat létrejöttével a szerződés teljesült, és a megbízási díj megfizetésére köteles, utólagosan került elő azzal a kifogással, hogy a kiköltözési határidőben nem sikerült megállapodni, kizárólag azzal a céllal, hogy ezzel kibúvót találjon a megbízási díj megfizetése alól. Amennyiben alperes számára a kiköltözési határidő valóban releváns paraméter lett volna, úgy ragaszkodott volna annak a megbízási szerződésben való rögzítéséhez, mivel a nyomtatvány tartalmaz ilyen rovatot, ő azonban ennek kitöltését a szerződés megkötésekor nem kérte. Azt, hogy alperes nem a kiköltözési határidőre való tekintettel, hanem kategorikusan, és véglegesen állt el értékesítési szándékától, azon tények is bizonyítják, hogy alperes a vételi ajánlatot követően az ingatlant soha többet nem hirdette eladásra, az a mai nap is tulajdonában áll.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

- a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Álláspontom szerint a Kúria a hivatkozott ítéletével az Alaptörvény alábbi rendelkezéseit sértette meg:

R. cikk

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek. ”

„XVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy a jogos érdekét sérti. ”

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A Kúria a jelen indítvány 1. a) pontjában idézett ítéletében indokolásának [25] pontjában rögzítette, hogy az ügyemben elsőfokon eljáró Győri Járásbíróság a perben téves - rossz címzetthez intézett - tájékoztatást adott a bizonyítási kötelezettséget érintően.

A peres eljárásban alkalmazni rendelt, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 3. § (3) bekezdése előírta, hogy a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. A régi Pp. 1. § által meghatározott cél tekintetében a régi Pp. kiemelte, hogy a törvény célja a felmerült jogviták bíróság előtti pártatlan eldöntését a régi Pp-ben meghatározott alapelvek érvényesítésével biztosítsa.

A Kúria sajnálatos módon az indokolásában egyébként részletesen kifejtett eljárási jogszabálysértés figyelmen kívül hagyásával a hivatkozott ítélet rendelkező részével teljesen ellentétes döntést alkotott meg, azzal, hogy a régi Pp. 275. § (4) bekezdése nyomán az ügyben nem új eljárásra kötelezte az elsőfokú bíróságot, hanem helyette hozott új határozatot.

A hivatkozott ítélet indokolásában a Kúria kimondta, hogy az elsőfokú bíróság eljárási jogszabálysértést követett el a bizonyítási kötelezettség egy meghatározott elemét rossz peres érdekkörében határozta meg és tette kötelezettségévé. Ezzel szemben a Kúria helytelenül azt a következtetést vonta le, hogy a meghatározott eljárási hiba következtében az a kérelmező felperes felén nem eredményezett érdeksérelmet, mivel a felperesnek nem volt releváns tényállítása e körben.

További lényeges momentum, hogy a Kúria ezen következtetését a hivatkozott ítélet indokolásában nem indokolta, vagyis az ítéletből nem derül ki, hogy a Kúria miért a felülvizsgálattal érintett ítélet megváltoztatása mellett milyen megfontolásból döntött. Ezen gondolatmenet alapján a felperesnek azért nem lehetett releváns állítása, mivel az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta őt megfelelően bizonyítási kötelezettségéről, így nem volt a kérelmező felperes abban a helyzetben, hogy ilyen nyilatkozatot tegyen. A Kúria ezt pedig egyoldalúan a kérelmező felperes terhén értékelte.

A régi Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati bíróság bizonyítást nem vehet fel, az ügy elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönthet. Kúria ennek alapján az általa megállapított eljárási jogsérelmet nem reparálhatta, az így csak az elsőfokú eljárás feladata lehet, tehát a Kúria nem volt olyan adatok birtokában, amely alapján a hivatkozott döntést meghozhatta volna.

Az Alkotmánybíróság korábbi, 7/2013. (III.1.) Ab határozata vizsgálta meg a bíróságok által meghozott ítéletek indokolásának alkotmányos minimum-feltételeit, amelynek [34] bekezdése rögzíti, hogy „az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.”

Az Alkotmánybíróság egy másik korábbi, 36/2014. (XII. 16.) AB határozat indokolásának [66] bekezdése megállapította, hogy „az Alaptörvénynek ez a rendelkezése egyrészt magában foglalja – általában véve – a bírósághoz fordulás jogát, másrészt eljárási garanciákat követel meg. A bírósághoz fordulás joga azt a kötelezettséget rója az államra, hogy a polgári jogi, munkajogi jogok és kötelezettségek (jogviták) elbírálására bírói utat biztosítson. A bírósághoz fordulás joga – figyelemmel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésére – nem jelent korlátozhatatlan alanyi jogot a perindításra. Azonban – szintén az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján – a korlátozás nem érintheti az alapvető jog lényeges tartalmát, a korlátozásra egy másik alapvető jog vagy alkotmányos érték védelméhez feltétlenül szükséges mértékben és az elérni kívánt céllal arányosan kerülhet csak sor. „Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezésével nevesíthetők a tisztességes eljárásból fakadó jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványok. Ezek különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága (ami nem garantálja a döntés igazságosságát), a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság kívánalma, továbbá az észszerű időn belüli elbírálás. A szabály de facto nem rögzíti, de az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége.” {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}”.

Összegezve a Kúria hivatkozott ítéletének

- I. rendelkező része és indokolásában foglaltak egymással ellentétesek,
- II. rendelkező része olyan döntést tartalmaz, amelyet a vonatkozó jogszabályok alapján nem hozhatott volna meg,

III. az I. és II. pontokban foglaltak értelmében a hivatkozott bírói döntés ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében megkövetelt tisztességes és pártatlan bírósági eljárás követelményével, továbbá a (7) bekezdésben meghatározott jogorvoslati lehetőség előírásával, mivel nem biztosított lehetőséget a kérelmező felperesnek arra, hogy a Kúria az általa is észlelt jogszabályi sérelmet az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való kötelezése során bizonyíthassa, továbbá

IV. nem indokolta azon döntését, amely alapján érdemben döntött a felülvizsgálattal érintett ügyben.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Indítványozó felperes képviselőként nyilatkozom, hogy nem kezdeményeztem a jelen alkotmányjogi panasszal érintett kúriai ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

